

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Эпиграфика және нумизматика»
пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және
әдістемелік ұсыныстары**

**«6B02210 - Археология»
мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы**

Алматы 2023 жыл

Құрастырушы:

Картаева Т.Е. т.ғ.к., Археология, этнология
және музеология кафедрасының профессоры
(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі
және атағы)

«Эпиграфика және нумизматика» пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу
бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып,
ұсынылды « ____ » _____ 2023 ж., хаттама № _____

Кіріспе

UNIVER жүйесіне (univer.kaznu.kz) сұрақтар үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

Емтихан өткізу регламенті: Емтихан алдын-ала бекітілген кесте бойынша өтеді.

Емтихан ережелері: Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге болмайды. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысында бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Эпиграфика ғылым саласының негізгі түсініктері.
2. Әліпби тарихы
3. Эпиграфикалық ескерткіштердің тарихи тарихи деректік маңызы.
4. Нумизматикалық ескерткіштердің тарихи тарихи деректік маңызы.
5. Шығыс жазба ескерткіштерінің әлемдік өркениеттегі орны.
6. Египет жазба ескерткіштерінің әлемдік өркениеттегі орны.
7. Ежелгі түркілердің эпиграфикалық ескерткіштер ареалы
8. Орхон жазба ескерткіштерінің зерттелуі.
9. Қазақ жеріндегі көне түркілік эпиграфикалық ескерткіштер.
10. Қазақ жеріндегі араб графикалы эпиграфиялық ескерткіштер.
11. Ұлы Жібек Жолы бойындағы қалалардағы ақша айналымы.
12. Ортағасырлық қала монетараларының зерттелуі, нумизматикалық коллекция.
13. Түргеш, Қарахан мемлекеті кезіндегі монета соғу ісі.
14. Қазақстанның монета коллекциясының зерттелуі, жарияланымдар.
15. Антикалық монеталар және әлем музейлеріндегі нумизматикалық қор.

Емтихан тапсыру кезінде студенттер қабілетті болуы тиіс:

- әлемдік музейлердің экспозициялық тәжірибе тарихын білу, музей экспозициясы принциптері мен әдістерін түсіну;
- музей экспозициясына қатысты ғылыми білім мен методологиялық зертеулерді, музей терминалогиясын дұрыс қолдану. Музейлерді классификациялау және олардың саласын талдау;
- музей экспозициясын ғылыми және көркем жобалау, экспозиция құру барысында ғылыми концепция жасау, өз көзқарасын дәлелдеп, нақты тұжырымдар ұсыну;
- тапсырмаларын орындау барысында коммуникативті қабілетті дамыту, музей экспозициясын жетілдіруге жаңа идеялар ұсыну;

- студент орындаған тапсырмаларына объективті баға беру, топтағы көшбасшылық қасиетті қабылдай білуге дайын болу, кәсіби дамудың жаңа бағыттарын анықтау.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- Островский В. История цивилизации. – М., 2003.
Античный словарь. – М., 2005.
Бартольд В.В. Сочинения. Том 4. Работы по археологии, нумизматике, эпиграфике и этнографии. – М., 2012.
Нумизматический кабинет. Выпуск 5. – М., 2011.
Самашев З., Базылхан Н. Көне түрік таңбалары = Древнетюркские тамги. – Алматы, 2010.
Қарамендина М. Қазақ халқының таңбалары мен ұрандары. – Алматы, Арыс, 2021.
Еуразиядағы түрік мұрасы VI-ҮІІ ғғ. Тюркское наследие Евразии VI – VIII вв. Құрастырған: А.Досымбаева. – Астана, 2012.
Атырау қазақтарының эпиграфикалық ескерткіштері. 3 томдық. – Атырау: «Ағатай» ЖҚ., 2017.
ҚР Мемлекеттік Орталық Музейі қорындағы бірегей қолжазбалар мен басылымдар. Ғылыми каталог. - Алматы, Өнер, 2011.
Сартқожаұлы Қ. Көне түркі жазба әдеби үлгілері: Орхон мұралары. Алматы. 2011.
Абдрахман Х. Түркілер: тарихы мен тағдыры. – Алматы, 2002.
Сартқожаұлы Қ. Орхон ескерткіштерінің Толық Атласы. I, II том, Алматы, 2019
Сартқожаұлы Қ. Орхон ескерткіштерінің Толық Атласы. III том. (Майда жазулар) Қ.Жантегінмен бірге. III том, Алматы, 2019.
Сартқожаұлы Қ. Орхон ескерткіштерінің Толық Атласы. Толықтырылған жаңа басылым. 3 томдық. – Алматы, Қазақ кітабы баспасы. 2023.